

11.03.2021

Kokousaika	Torstai 11.03.2021 klo 16:00 - 17:23	
Kokouspaikka	Vallilan varikko, Hämeentie 86, 3. krs nh. Liike / kaupungin hallintosäännön 29 luvun 22a § mukainen sähköinen kokous	
Läsnä		
Jäsenet		
	Rissanen, Laura	puheenjohtaja
	Suoranta, Anu	varapuheenjohtaja
	Hillman, Perttu	jäsen
	Karhu, Jessica	jäsen
	Loman, Stefan	jäsen
	Luoma, Tuomo	jäsen
		saapui 16:05, poissa: 42 §
	Sutton, Kirsi Maria	jäsen
		saapui 16:05, poissa: 42 §
	Tamminen, Lilja	varajäsen
Muut		
	Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	Lehmuskoski, Ville	toimitusjohtaja
	Jurva, Toni	yksikön johtaja
	Kuukankorpi, Arttu	yksikön johtaja
	Lumijärvi, Petri	yksikön johtaja
		saapui 17:00, poissa: 42 § - 46 §
	Lähdetie, Artturi	yksikön johtaja
	Nousiainen, Antti	yksikön johtaja
	Rajakallio, Karoliina	yksikön johtaja
	Norrena, Elina	viestintä- ja henkilöstönkehittämispäällikkö
	Hämäläinen, Jukka	pöytäkirjanpitäjä
	Kivi, Jari	asiantuntija
		saapui 16:05, paikalla: 43 §, poistui 16:12
Puheenjohtaja		
	Laura Rissanen	42-48 §
Esittelijät		
	Ville Lehmuskoski	toimitusjohtaja

11.03.2021

Artturi Lähdetie	42 §, 47 § yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio	43-44 § yksikön johtaja
Jukka Hämäläinen	45 § vs. yksikön johtaja
Petri Lumijärvi	46 § yksikön johtaja
	48 §

Pöytäkirjanpitäjä

Jukka Hämäläinen	hallintopäällikkö 42-48 §
------------------	------------------------------

11.03.2021

---

§	Asia	
42	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
43	Asia/2	Kruunusiltojen valmistelevien rakentamistöiden aloittaminen
44	Asia/3	Liikenneliikelaitoksen lausunto Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksesta
45	Asia/4	HKL:n tavoiteohjelman valmistelun tilannekatsaus
46	Asia/6	Hankintaoikaisuvaatimus koskien vaihteenohjausjärjestelmän hankintaa
47	Asia/5	HKL:n yhtiöittämisen tilannekatsaus
48	Asia/7	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

§ 42

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta valitsi pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Hillmanin sekä varatarkastajaksi varapuheenjohtaja Suorannan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.03.2021

Asia/2

§ 43

Kruunusiltojen valmistelevien rakentamistöiden aloittaminen

HEL 2020-001205 T 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Jari Kivi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20258
jari.kivi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kruunusillat-allianssi aloittaa kadunrakennustyöt Hakaniemessä ja Kruunuvuorenrannassa keväällä. Kyseiset katutyöt toteutettaisiin pika-raitiotiehankeesta riippumatta. Katutyöt on tarkoituksenmukaista käynnistää tässä vaiheessa, jotta hanke pystytään yhä toteuttamaan suunnitellussa kokonaisuikataulussa.

Asian tarkempi esittely kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Jari Kivi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20258
jari.kivi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

11.03.2021

Asia/2

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 14.01.2021 § 5

HEL 2020-001205 T 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi asian tiedoksi.

06.02.2020 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Jari Kivi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20258
jari.kivi(a)hel.fi

§ 44

**Liikenneliikelaitoksen lausunto Helsingin maanalainen yleiskaava
2021 -ehdotuksesta**

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi kaupunkiympäristölautakunnalle Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksesta seuraavana lausunnon:

Helsingin maanalaisen yleiskaavan ehdotuksessa on esitetty Helsingin vuonna 2016 hyväksytyä yleiskaavaa täydentäviä, tarkentavia ja osin kumoavia ratkaisuja, jotka liittyvät liikenneliikelaitoksen (HKL) vastuulla olevien joukkoliikennepalveluiden järjestämiseen. Maanalaisessa yleiskaavassa esitetään varauksia niin metroluonteen, raitioliikenteen kuin kävelyn ja pyöräilyn tulevaisuuden ratkaisuihin. Lisäksi maanalaisen yleiskaavan valmistelun yhteydessä on teetetty selvityksiä periaatteista, joilla maanalaisia tiloja ja järjestelmiä tulee Helsingissä toteuttaa. Nämä selvitykset etenkin maanalaisen kävely-ympäristön kehittämisen sekä maanalaisen rakentamisen turvallisuuden osalta palvelevat hyvin myös HKL:n vastuulla olevien kohteiden toteuttamisessa.

HKL:n kannalta merkittävimmät maanalaisen yleiskaavan ratkaisut kohdistuvat tulevaisuuden liikenneväyliin varautumiseen sekä keskustan alueen maanalaisten kävely-yhteyksien parantamiseen. HKL:n hallinnoimat maanalaisten keskusta-alueen tilat nivoutuvat yhteen viereisten maanalaisten tilojen kanssa. Tämän kokonaisuuden hallitseminen kokonaisuutena on olennaista yhtenevän ja kaupunkilaisia hyvin palvelevan maanalaisen ympäristön luomiseksi. Maanalainen yleiskaava ja myöhemmän tarkemman kaavoituksen merkitys on tässä suuri. Lisäksi maanalaisessa yleiskaavassa poistuu osa sellaisista maanalaisista liikennetunnelivarauksista (esim. Koskelantien jatkeen tunneli), joilla on ollut rajoittavia vaikutuksia paitsi maanalaisten myös maanpäällisten joukkoliikenneyhteyksien toteuttamiseen.

Maanalaisessa yleiskaavassa on esitetty HKL:n näkökulmasta kaikki olennaisimmat näköpiirissä olevat tulevaisuuden tarpeet maanalaisten joukkoliikenneväylien toteuttamiseen. Näitä ovat rautatieyhteyksien osalta Pisara-rata, Helsinki-Tallinna tunneli ja Lentoradan tunneli asemineen ja tarvittavine maanalaisine kulkuyhteyksineen. Metroluonteen osalta kaavassa varaudutaan Östersundomin metron tunnelinyhteyksiin, Vuosaaren metron jatkamiseen tunnelissa sekä metroradan siirtämiseen maan alle Kulosaaressa. Kamppi-Töölö-Pasila -välin maanalainen metrovaraus on kaavassa esitetty raideliikenteen runkoyhteyte-

11.03.2021

nä, joka mahdollistaa sen toteuttamisen myös maanalaisena pikaraitiotieyhteytenä. Tämä tukee muita maanalaisen yleiskaavan raitiotieyhteyksiä, mm. Meilahti-Pasila-Vallila -välille esitettyä pikaraitiotietunnelia (Kantakaupungin poikittainen pikaraitiotietunneli) sekä Kampista Katajanokan kautta Korkeasaareen kulkevaa tunneliyhteyttä (Keskustan poikittainen pikaraitiotietunneli). Maanalaisessa yleiskaavassa on myös merkitty merkittävimmät maanalaiset pyöräily-yhteydet Kaisantunneli, Marian pyöräliikennetunneli sekä Malminkartanon pyöräliikennetunneli.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakennepalvelukokonaisuuden yleissuunnittelupalvelu on pyytänyt HKL:n lausuntoa kaupunkiympäristölautakunnalle Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 -ehdotuksesta 19.3.2021 mennessä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.02.2021 § 68

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Hankennumero 5066_9

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- asettaa 26.1.2021 päivätyn Helsingin maanalaisen yleiskaava 2021 -ehdotuksen nro 12704 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti. Maanalainen yleiskaava koskee pääsääntöisesti koko Helsingin alueen maanalaisia kallioon sijoituvia ja suunniteltuja tiloja
- muuttaa nähtäville asetettavaan kaavaan merkinnän:
”Maanalaista tilaa suunniteltaessa ja rakennettaessa on otettava huomioon ympäristön terveellisyys-, turvallisuus-, ja viihtyvyysnäkökohdat. Lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveteen sekä melu- ja ilmapäästöihin.”
Merkinnällä:
”Maanalaista tilaa suunniteltaessa ja rakennettaessa on otettava huomioon ympäristön terveellisyys-, turvallisuus-, ja viihtyvyysnäkökohdat. Liikennetunneleiden suuaukkojen läheisyydessä ilmanlaadun tulee täyttää asumisen ja asuinrakennusten edellyttämät vaatimukset. Tunnelleiden suuaukot ja ilmanvaihtoaukot tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että tunnelissa syntyvät liikenteen päästöt eivät vaaranna asukkaiden terveyttä eivätkä estä asunto- tai muuta rakentamista tunneleiden suuaukkojen tai ilmanvaihtoaukkojen läheisyydessä. Lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveteen ja kiinteistöjen vedenhankintaan sekä melu- ja ilmapäästöihin.”
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- että maankäytön yleissuunnittelupalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa maankäytön yleissuunnittelupalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- maanalaisen yleiskaava 2021 -ehdotuksen nro 12704 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aihetta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Käsittely

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti esityksen perusteluja seuraavasti:

Esittelijän perusteluosan kappale 15, poistetaan teksti:
"Uudenmaan maakuntahallitus on määrännyt Uusimaakaavan kokonaisuuden muodostavat vaihemaakuntakaavat tulemaan voimaan valituksista huolimatta 7.12.2020, mikä tarkoittaa, että Helsingin seudun vaihemaakuntakaava on maanalaista yleiskaavoitusta ohjaava kaava."

Korvataan tekstillä:

Maakuntavaltuusto hyväksyi Uusimaa-kaavan kokonaisuuden elokuussa ja maakuntahallitus päätti sen voimaantulosta joulukuussa 2020. Kaavakokonaisuuden oli määrä tulla voimaan tammikuun 2021 lopulla, kun kaikki alueen kunnat ovat kuuluttaneet hallituksen päätöksestä. Uusimaa-kaavan kokonaisuus sisältää kolme vaihemaakuntakaavaa, jotka on laadittu Helsingin seudulle sekä Itä- ja Länsi-Uudellemaalle.

Helsingin hallinto-oikeus on antanut välipäätökset Uusimaa-kaavan kokonaisuudesta ja kieltänyt sen täytäntöönpanon oikeuskäsittelyn ajaksi. Syynä ovat kaavoista tehdyt valitukset. Täytäntöönpanokieltö tarkoittaa, että kaavat eivät ole voimassa ennen kuin hallinto-oikeuden varsinaiset päätökset ratkaisevat asian. Yleiskaavoitusta ohjaa siten edelleen voimassaolevien maakuntakaavojen yhdistelmä, joka on ollut voimassa tähänkin asti.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Muutetaan nähtäville asetettavaan kaavaan merkintä:

"Maanalaista tilaa suunniteltaessa ja rakennettaessa on otettava huomioon ympäristön terveellisyys-, turvallisuus-, ja viihtyvyyssnäkökohdat. Lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveteen sekä melu- ja ilmapäästöihin."

Merkinnällä:

11.03.2021

”Maanalaista tilaa suunniteltaessa ja rakennettaessa on otettava huomioon ympäristön terveellisyys-, turvallisuus-, ja viihtyvyyšnäkökohdat. Liikennetunneleiden suuaukkojen läheisyydessä ilmanlaadun tulee täyttää asumisen ja asuinrakennusten edellyttämät vaatimukset. Tunneleiden suuaukot ja ilmanvaihtoaukot tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että tunnelissa syntyvät liikenteen päästöt eivät vaaranna asukkaiden terveyttä eivätkä estä asunto- tai muuta rakentamista tunneleiden suuaukkojen tai ilmanvaihtoaukkojen läheisyydessä. Lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveteen ja kiinteistöjen vedenhankintaan sekä melu- ja ilmapäästöihin.”

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

09.02.2021 Pöydälle

26.01.2021 Pöydälle

12.05.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

28.04.2020 Pöydälle

21.04.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri (tekniikka), puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Heikki Hälvä, yksikön päällikkö (liikenne), puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 22.6.2020

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

11.03.2021

Helsingin Kaupunkiympäristön toimiala, maankäytön yleissuunnittelu on pyytänyt sosiaali- ja terveystoimialalta lausuntoa maanalaisen yleiskaavan 2021 luonnoksesta.

Maanalaisen yleiskaavan 2021 valmistelun tavoitteena on, että Helsingin kaupunginvaltuusto voi tehdä siitä hyväksymispäätöksen vuonna 2021. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 suunnittelualue käsittää koko Helsingin alueen. Kaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen sisällöllisiä teemoja ovat tekninen huolto, liikenne, maanalainen kävelyympäristö ja maalämpö. Kaavaluonnos sisältää vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset ja muita merkittäviä maanalaisia tilavarauksia.

Sosiaali- ja terveystoimialan osalta maanalainen yleiskaava vaikuttaa erityisesti Laakson sairaala-alueen toimintoihin. Laakson sairaalan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.6.2020. Maanalaisen yleiskaavan tulee mahdollistaa Laakson yhteissairaalalle suunnitellut maanalaiset tilat ja yhteydet, jotka on esitetty asemaakaavan muutoksen ehdotussuunnitelmassa.

Kaukojäähdytysasemat sekä lämpökeskukset

Laakson sairaala-alueelle on maanalaisen yleiskaavan suunnitelmissa jäähdytyskeskus. Luonnoksessa esitetään, että suunnittelun jatkuessa tulee sen suunnitelmia tarkentaa, ottaen huomioon muut alueen maanalaiset tilavaraukset ja yhteensovittaa eri osapuolten tarpeet. Jäähdytyskeskuksen tilavarausta ei ole osoitettu kaavakartalla, koska sen suunnittelu on vielä niin aikaisessa vaiheessa.

Laakson yhteissairaalan kannalta on tärkeää, että jäähdytyskeskus voidaan sijoittaa kalliotilojen yhteyteen, mutta se ei voi rajoittaa sairaalahankkeen ratkaisua eikä toteutusta. Sen suunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä sairaalahankkeen kanssa ja sairaalahankkeen tavoitteiden mukaisesti.

Yhteissairaalan hanke toteuttaa osana hanketta oman maalämpöratkaisunsa.

Liikennetunnelit

Kaupungin poikittainen pikaraitiotunneli Meilahti-Pasila-Vallilakselilla on huomioitu Laakson sairaalan suunnittelussa. Sen linjausta ei voi siirtää yhtään etelämmäksi, jottei sairaalan suunnitelmien toteuttaminen esty.

11.03.2021

Laakson yhteissairaalan asemakaavan muutoksen ehdotussuunnitelmassa on esitetty varaus Meilahden ja Laakson sairaaloiden yhdistävän logistiikkatunnelin lisäksi sairaaloiden väliselle ajoyhteydelle. Myös Auroranportin tunneliyhteys on suunnitelmassa mukana.

Pysäköinti

Suunnitellulle sairaalatoiminnalle tarvitaan riittävästi autopaikkoja, joissa pitää ottaa huomioon myös sairaala-alueella säilytettävän Synapsia-rakennuksen ja sen mahdollisen laajennusvaran tarvitsemat autopaikat. Toimiala esittää, että kallioon olisi mahdollista sijoittaa enintään 600 autopaikkaa.

Kallioresurssit

Sairaalan tonttia käytetään tehokkaasti ja tukitoimintoja sijoitetaan maanalaisiin tiloihin ja kallioon. Sairaalan kallioresurssitarve on esitetty asemakaavan muutoksen kaavaehdotuksessa.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 3.6.2020

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kymp/Maka on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta kannanottoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 luonnoksesta ja siihen liittyvästä valmisteluaineistosta. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueena on koko Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Östersundomin osalta on kuitenkin ratkaistu vain tietyt varaustarpeet. Maanalainen yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Kaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen sisällöllisiä teemoja ovat tekninen huolto, liikenne, maanalainen kävely-ympäristö ja maalämpö. Kaavaluonnos sisältää vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset ja muita merkittäviä maanalaisia tilavarauksia. Maan päälle tulevan rakentamisen vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja luontoon on selvitetty Helsingin yleiskaavan 2016 ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan valmistelussa. Helsingin yleiskaava ja asemakaavat sisältävät arvojen turvaamista koskevia määräyksiä, jotka

tulee ottaa huomioon maanalaisten hankkeiden maanpäällisten rakenteiden tarkemmassa suunnittelussa. Maanalaisten hankkeiden vaikutusten arviointi tehdään vasta tarkemmassa suunnittelussa.

Kaupunginmuseon tarkastelu kohdistuu maanalaisten tilojen aiheuttamiin maanpäällisiin muutoksiin. Kulttuuriympäristöön vaikuttavat haitat syntyvät maanalaisten tilojen suuaukoista, ilmastointiin ja pelastukseen liittyvistä rakenteista sekä rakentamisen aikaisista työmaahaitoista, sisäänajotunneleista ja louheesta.

Kaavakarttaehdotuksessa ylläolevat kulttuuriperintöön vaikuttavat tekijät ja niiden vaatimat toimenpiteet mainitaan koko kaava-aluetta koskevassa määräyksessä. Niiden sijoittamisessa ja yhteensovittamisessa maanpäällisiin rakenteisiin tulee ottaa huomioon kaupunkikuva, arvokas kulttuuriympäristö, suojelutavoitteet ja tilaan sopeuttaminen sekä mahdollisuudet yhteisiin ratkaisuihin. Kaavaselostuksessa on oma luku maanalaisen kaavan vaikutuksista kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön ja luontoon.

Maanalaisten tilojen kulkuyhteydet, savunpoistokuilujen ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään vasta tarkemmissa suunnitelmissa ja kaavoissa. Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, ettei maanalaisia tiloja varten jouduta avaamaan maanpäällisiä alueita laajalti. Tällöin voidaan menettää rakennettuun ympäristöön, kiinteisiin muinaisjäänneksiin ja muuhun kulttuuriperintöön sisältyviä arvoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat puistot, niiden kasvillisuus ja puusto, sisältyvät kulttuuriperintöömme.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava maanalaisen yleiskaavan ehdotukseen ja sen valmisteluaineistoon.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
14.06.2017 § 2

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Yleistä

11.03.2021

Maanalaisia tiloja suunniteltaessa tulee jo hankkeen kaavoituksen alkuvaiheessa huomioida pelastus- ja paloturvallisuusasiat sekä neuvoteltava niistä pelastuslaitoksen kanssa. Ratkaisuihin on laadittava suunnitelmat ja ne on esiteltävä ja hyväksyttävä pelastuslaitoksella.

Asian tässä vaiheessa pelastuslaitos toteaa yleisellä tasolla, että kaavamuu-
toksen valmistelua tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa ja asiassa tulee järjestää erillisiä neuvotteluita pelastus- ja paloturvallisuusasioiden läpikäymiseksi yksityiskohtaisesti.

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen yhteydessä aiemmin laadittu maanalaisten toimintojen turvallisuus selvitys tulee päivittää ajantasalle ja täydentää mahdolliset uudet riskit sekä samalla tarkentaa tarvittavin osin. Pelastuslaitos esittää mielellään mielipiteensä selvityksen laatimisen yhteydessä.

Väestönsuojelu

Poikkeusoloihin ja väestönsuojeluun varautumisen osalta tarkasteltuna, pelastuslaitoksella ei ole maanalaisten tilojen varaustarpeita. Uusimman pelastuslain (379/2011) myötä kunnilta on poistunut, vielä edellisessä pelastuslaissa (468/2003) ollut velvoite, rakentaa yleisiä väestönsuojia ulkona liikkuvalla väestölle, kunnassa asuville ja oleskeleville, jos heidän ei voitu katsoa tulevan riittävästi muutoin turvatuksi.

Aiemman lainsäädännön johdosta, vuoden 1986 maanalaisten toimintojen tilanvaraussuunnitelmassa, on kallioresursseja varattu väestönsuojien rakentamista varten. Erityisesti pientalovaltaisilla esikaupunkialueilla, joissa rakennuskannasta johtuen ei ole syntynyt väestönsuojien rakennusvelvoitteita, ja alueet ovat rakenteellisen suojaamisen osalta nk. puutealueita. Edellä mainittujen kallioresurssien mahdollisessa tulevassa muussa käytössä, tulisi huomioida niiden varustaminen myös väestönsuojalaittein, alueellisen väestönsuojaustason parantamiseksi.

Uusien aluerakentamiskohteiden suojaratkaisuihin tulisi tarkastella myös alueellisten yhteiskalliosuojien rakentamismahdollisuutta. Kalliosuoja tarjoaa paremman suojaustason kuin kiinteistöön rakennettava talosuoja. Kalliosuojan hyvin suunnitellulla normaaliolojen käyttötarkoituksella voidaan alueen asukkaille tarjota mm. liikunta- ja vapaa-ajantiloja, joita ei maanpäällisen tonttitilan puutteen vuoksi voitaisi muutoin tarjota (esim. Itäkeskuksen uimahalli, Maunulan liikuntahalli, Hakaniem-/Merihaan palloiluhalli). Myös alueellinen pysäköinti voidaan ratkaista rakentamalla yhteiskalliosuoja (Herttoniemenranta).

Päätöksen perustelut

11.03.2021

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää pelastuslaitoksen kannanottoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa varaudutaan mm. Helsingin uuden yleiskaavan ja valmisteilla olevan Östersundomin kuntien yhteisen yleiskaavan tuomiin tiivistyvän kaupunkirakenteen, kaupallisten toimintojen, liikkumismuotojen kehittymisen ja energiatarpeiden edellyttämiin maanalaisiin tilatarpeiden muutoksiin. Kaavassa huomioidaan jo rakennetut maanalaiset tilat ja turvataan yhteiskunnalle elintärkeiden uusien hankkeiden tilavaraukset. Helsingissä on nykyisin yli 400 maanalaista tilaa. Maanalaisten tilojen varaussuunnitelmaa ylläpidetään kaupunkisuunnitteluvirastossa. Lähtökohtana kaavan valmistelussa on mm. maanalaisten tilojen turvallisuuden varmistaminen rakentamisen ja käytön aikana ja yhteistyö maanalaisten tilojen ja tilavarausten haltijoiden sekä eri viranomaisstahojen kanssa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset.

Asian aikataulu on seuraava. Vuonna 2017 ja 2018 suunnitellaan, käydään neuvotteluja ja yhteensovitetään maanalaisia tilavarauksia sekä laaditaan selvityksiä ja tehdään vaikutusten arviointia. Maanalainen yleiskaavaluonnos esitellään lautakunnalle arviolta vuoden 2018 lopulla. Vuonna 2019 maanalaisen yleiskaavan luonnosta tarkennetaan maanalaiseksi yleiskaavaehdotukseksi saadun palautteen, täydentyneiden vaikutusten arviointien sekä selvitysten yms. pohjalta. Tämän hetkisen arvion mukaan maanalainen yleiskaavaehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä vuoden 2019 aikana ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2020 aikana.

Asiassa on järjestetty aloitusvaiheen viranomaispalaveri ja kaupunkisuunnittelun kanssa on sovittu, että valmistelua tehdään tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos 13.6.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt rakentamispalvelulautokselta (jäljempänä Stara) 26.4.2017 päivätyllä ilmoituksellaan Staran lausuntoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointi-

11.03.2021

suunnitelmasta. Lausuntopyynnön liitteenä toimitettiin myös maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteet.

Helsingin, lajissaan ainutlaatuinen, ensimmäinen maanalainen yleiskaava tuli voimaan vuonna 2011. Kaupunkirakenteen nopeasta kehitymisestä, varsinkin ydinkeskustassa, johtuen on osa siinä esitetyistä varauksista jo pahasti vanhentuneita. Samalla on noussut esille suuri joukko uusia maanalaisia varaustarpeita. Tämän vuoksi, kaupungin omasta aloitteesta, kaupunkisuunnitteluvirasto on esitellyt lautakunnalle uuden maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä suunnitteluperusteet 25.4.2017. Samalla se on pyytänyt näistä kannanottoja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaava-alueen ja sen vaikutusalueen mahdollisilta osallisilta.

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteissa, sen kahdessatoista alakohdassa, kuvataan monipuolisesti ja kattavasti kaikkia niitä osa-alueita, joiden avulla voidaan varmistaa maanalaisten tilojen monipuolista käyttöä ja tehostaa kalliotilojen suunnitelmallista hyödyntämistä tulevaisuudessa. Maanalaisen yleiskaavan painopisteet ovat yhteneviä maanpäällisen yleiskaavan kanssa.

Stara haluaa kuitenkin tuoda esille ja painottaa kaupunkitekniikan teknisen huollon tukikohtatarpeita tulevaisuudessa. Stara on joutunut luopumaan viimevuosina jo useasta kantakaupungin toimipisteestä maanpäällisen kaavoituksen muuttaessa alueiden käyttöä enemmän liike- ja asuinrakentamista suosivaksi. Poistumat on tähän asti voitu korvata Kampin ja Jätkäsaaren maanalaisilla tukikohdilla. Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa tulee varmistaa, että Staran tuottamille palveluille varmistetaan sijainniltaan, lukumäärältään, sekä laajuudeltaan oikeanlaiset maanalaiset tilavaraukset silloin kun edullisempien maanpäällisten tilojen käyttö on mahdotonta.

Muutoin ei Staralla ole huomauttamista Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja uuden kaavan suunnitteluperiaatteisiin.

Lisätiedot

Jyrki Määttänen, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 38569
jyrki.maattanen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo 8.6.2017

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kaupunginmuseo on tutustunut kaupunkisuunnitteluviraston laatimaan Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteisiin ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueena on Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Kaa-
vamuutoksessa on mukana myös Östersundomin alue, joka ei ole ollut mukana Helsingin vuonna 2011 lainvoiman saamassa maanalaisessa yleiskaavassa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanlaiset tilavaraukset. Siinä otetaan huomioon uuden yleiskaavan painopistealueet.

Kaupunginmuseon tarkastelu kohdistuu maanalaisten tilojen aiheuttamiin maanpäällisiin muutoksiin. Maanalaisten tilojen kulkuyhteydet, savunpoistokuilujen ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään vasta tarkemmissa suunnitelmissa ja kaavoissa. Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, ettei maanalaisia tiloja varten jouduta avaamaan maanpäällisiä alueita laajalti. Tällöin voidaan menettää rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön sisältyviä arvoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat puistot, niiden kasvillisuus ja puusto, sisältyvät kulttuuriperintöömme. Kaupungin topografia ja sen säilyttäminen on myös oleellinen Helsingin historiallisen ympäristön identiteetille. Huomioon on otettava myös kiinteät muinaisjäännökset, jotka ovat muinaismuistolain perusteella suojeltuja.

Kaupunginmuseo korostaa yleiskaavan laadintavaiheessa vaikutusten arvioinnin tärkeyttä rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.04.2017 § 188

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä 25.4.2017 päivätyt suunnitteluperiaatteet Helsingin maanalaisen yleiskaavan laatimisen pohjaksi ja merkitä tiedoksi 25.4.2017 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

11.03.2021

Asia/3

Käsittely

25.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä esityslistan asian Ykp/1 asian Vp/2 jälkeen.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Pekka Leivo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37388
pekka.leivo(a)hel.fi

11.03.2021

Asia/4

§ 45 HKL:n tavoiteohjelman valmistelun tilannekatsaus

HEL 2021-001410 T 00 01 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310 35920
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikenneliikelaitoksen (HKL) tavoiteohjelman päivitystyö on käynnistynyt helmikuun aikana toteutetulla skenaariokyselyllä sekä 3.3.2021 pidetyllä työpajalla.

Kokouksessa esitellään kyselyn alustavia tuloksia sekä työn seuraavia vaiheita.

Asian tarkempi esittely kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310 35920
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 55250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Hämeentie 86
Helsinki 00550

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

11.03.2021

Asia/4

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.02.2021 § 27

HEL 2021-001410 T 00 01 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310 35920
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

11.03.2021

§ 46

Hankintaoikaisuvaatimus koskien vaihteenohjausjärjestelmän hankintaa

HEL 2021-001355 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta hyväksyi esityksessä mainituilla perusteilla Voestalpine SIGNALING Sainerholz GmbH:n (Voestalpine) oikaisuvaatimuksen koskien johtokunnan päätöstä 11.2.2021 (§ 30) vaihteenohjausjärjestelmän hankinnasta.

Johtokunta poisti 11.2.2021 (§ 30) tekemänsä päätöksen koskien vaihteenohjausjärjestelmän hankintaa ja keskeyttää hankinnan.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Jukka Hämäläinen

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintapäätös
- 2 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintaoikaisupäätökseen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Kirjanpito	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Yksikön johtaja	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Tarjoajat	Esitysteksti Muutoksenhaku hankintaoikaisupäätökseen Liite 1

Projektipäällikkö	Liite 2 Esitysteksti Liite 1
Sopimussihteeri	Liite 2 Esitysteksti Liite 1 Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintaoikaisun kohteena oleva päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta oikeutti 11.2.2021 (§ 30) liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan vaihteenohjausjärjestelmän Hanning and Kahl GmbH Co KG:ltä (H&K) yhteensä enintään 1.306.143,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Päätös perustui HKL:n tarjouskilpailuun 63H20, 22.12.2020, Vaihteet ja risteykset sekä vaihteenohjausjärjestelmä.

Tarjouskilpailun ratkaisuperusteena hankinnan osa-alueen 2 (vaihteenohjausjärjestelmä) osalta oli kokonaistaloudellinen edullisuus niin, että hinnan painoarvo oli 60 % ja laadun 40 %. H&K:n tarjous oli suoritettuna vertailussa kokonaistaloudellisesti edullisin.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisen edellytykset

Vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, erityisalojen hankintalaki) 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään.

Hankintalain 132 §:ssä säädetään hankintaoikaisun tekemisestä. Pykälän 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankinta-oikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Hankintalain 133 §:n 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankinta-oikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Erityisalojen hankintalain 114 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisusta sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Erityisalojen hankintalain 118 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön tekemä päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje on annettava tiedoksi kirjallisesti niille, joita asia koskee.

HKL:n johtokunnan tekemä hankintapäätös on annettu tiedoksi asianosaisille 16.2.2021. Voestalpinen oikaisuvaatimus on saapunut HKL:lle 1.3.2021, joten oikaisuvaatimus on tehty hankintalain 133 §:n 2 momentin mukaisessa määräajassa. Hankinta-oikaisun kohteena oleva päätös (liite 1) ja oikaisuvaatimus (liite 2) ovat esityslistan liitteenä.

Voestalpine on lisäksi jättänyt hankintapäätöksestä 1.3.2021 päivätyn valituksen markkinaoikeuteen.

Hankinta-oikaisuvaatimus

Voestalpine vaatii oikaisuvaatimuksessaan, että HKL

1. kumoaa 11.2.2021 tehdyn hankintapäätöksen vaihteenohjausjärjestelmän osalta,
2. sulkee H&K:n tarjouksen tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena,
3. suorittaa tarjousten vertailun uudelleen ja
4. valitsee Voestalpinen tarjouksen tarjouskilpailun voittajaksi.

Lisäksi mikäli HKL katsoo, ettei tarjousten uudelleen vertailulle ole edellytyksiä, Voestalpine vaatii, että HKL

1. kumoaa 11.2.2021 tehdyn hankintapäätöksen vaihteenohjausjärjestelmän osalta,
2. keskeyttää hankinnan ja
3. käynnistää hankintaa koskevan uuden hankintamenettelyn huomioiden erityisesti oikaisuvaatimuksessa esiin tuodut seikat.

Voest Alpine toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että

- tarjouskilpailun voittaneen H&K:n tarjouksessa vaihteenohjausjärjestelmän toimitusaika on ollut tarjouspyynnön ehtojen vastainen toimitusajan osalta,
- H&K:n tarjoama järjestelmä ei ole täyttänyt hankinnan kohteelle tarjouspyynnössä asetettuja teknisiä vähimmäisvaatimuksia tarjotun kääntölaitteen tiivistetyypin osalta ja
- H&K:n tarjouksessaan ilmoittama huoltojen tarjoushinta ei ole sisältänyt kaikkia järjestelmän tuki- ja ylläpitoon liittyviä tehtäviä.

Hankinta-oikaisuvaatimuksen arviointi

Erityisalojen hankintalain 78 §:n 1 momentin mukaan tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta. Oikaisuvaatimuksen johdosta HKL suoritti uudelleen molempien saapuneen tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuuden arvioinnin.

Voest Alpine on väittänyt oikaisuvaatimuksessaan, että H&K on ilmoittanut tarjouksessaan eri toimitusajat vaihteenohjausjärjestelmän eri osille, vaikka tarjouspyynnön mukaisesti ensimmäinen osa on toimitettava 10.5.2021 mennessä kokonaisuutena, eikä tarjouspyynnössä ole annettu mahdollisuutta poiketa toimitusaikataulusta.

HKL on Voest Alpinen oikaisuvaatimuksen johdosta tarkistanut sekä H&K:n että Voest Alpinen tarjoamien vaihteenohjausjärjestelmän toimitusaikojen tarjouspyynnön mukaisuuden.

H&K on tarjouksensa liitteessä "Offer 34606-0-21 dated 29 January 2021" sivulla 4 kohdassa "conditions" todennut, että vaihteenohjausjärjestelmän kokonaistoimituksen osana toimitettavan ohjauskeskuksen toimitusaika on 12 – 16 viikkoa tilauksesta.

Voest Alpine on tarjouksensa liitteessä "Statement to delivery dates" todennut, ettei se voi suoraan täsmällisesti sitoutua tarjouspyynnön toimitusaikavaatimuksiin.

Tarjouspyynnössä esitetty vaatimus on ollut vaihteenohjausjärjestelmän toimitusaikataulun osalta ehdoton. Näin ollen molemmat tarjoukset voidaan katsoa tarjouspyynnön vastaisiksi.

Voest Alpine on lisäksi esittänyt, että HKL on asettanut hankittavalle vaihteenohjausjärjestelmälle teknisiä vähimmäisvaatimuksia, jotka ovat

sisältyneet tarjouspyynnön liitteeseen 1. Voestalpinen näkemyksen mukaan liitteen 1 perusteella on ilmeistä, että HKL:n vaatimuksena on ollut, että kääntölaitteessa tulee käyttää radiaaliitiivistettä.

HKL toteaa, että tarjouspyynnön liitteessä 2 kohdan 10.1 mukaan ”HKL values shaft seals in setting and detection rods, which have proven to be the most durable and better to maintain in Helsinki.” Vaikka tarjotun kääntölaitteen tiivisteessä arvostetaan radiaaliitiivisteratkaisua, tätä ei kuitenkaan katsota tarjouspyynnössä vähimmäisvaatimukseksi. Radiaaliitiivisteratkaisun puuttuminen tarjouksessa teknisen toteutuksen osalta ei siten ole tarjouspyynnön vähimmäisvaatimusten vastainen.

Voestalpinen oikaisuvaatimuksen mukaan H&K on tarjouksessaan rajannut tarjotun tuki- ja ylläpitopalvelusopimuksen huoltokäyntien määrää, vaikka tarjouspyynnön mukaan tuen tulee pitää sisällään kaikki järjestelmän tuki- ja ylläpitoon liittyvät tehtävät sekä palvelut.

HKL toteaa, että tarjouspyynnön kohdassa ”hankinnan kohteen kriteerit, 2 vaihteenohjausjärjestelmä - optio 2. Takuuajan jälkeinen järjestelmän ohjelmiston tuki- ja ylläpitopalvelu” on määritelty, että tarjotun tuki- ja ylläpitopalvelusopimuksen tulee pitää sisällään kaikki järjestelmän tuki- ja ylläpitoon liittyvät tehtävät sekä palvelut.

H&K on tarjouksessaan antanut hinnan neljälle työpäivälle per vuosi, siten H&K:n tarjous on tuki- ja ylläpitopalvelun osalta tarjouspyynnön vastainen.

Hankintapäätöksen oikaiseminen

HKL:n johtokunta päättää edellä mainittujen Voestalpinen oikaisuvaatimuksen perusteella tehtyjen tarkistusten perusteella poistaa 11.2.2021 tekemänsä hankintapäätöksen vaihteenohjausjärjestelmän osalta sekä hylätä sulkea H&K:n ja Voestalpinen tarjoukset tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisina.

Koska vaihteenohjausjärjestelmän hankintaan tuli ainoastaan kaksi tarjousta ja koska molemmat tarjoukset on suljettu tarjouskilpailusta, ei tarjousten uudelleen vertailulle ole edellytyksiä.

Erityisalojen hankintalain 116 §:n mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Edellä mainitun mukaisesti hankinnan keskeyttämiselle on olemassa perustellut syyt.

HKL toteaa, että sillä on hankintaa koskevien oikeusohjeiden perusteella oikeus keskeyttää hankintamenettely myös tilanteessa, jossa se olisi saanut vain yhden tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen.

11.03.2021

Asia/6

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintapäätös
2 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintaoikaisu päätökseen

Otteet

Ote

Hankinta

Kirjanpito

Yksikön johtaja

Tarjoajat

Projektipäällikkö

Sopimussihteeri

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintaoikaisu päätökseen

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.02.2021 § 30

HEL 2021-001355 T 02 08 02 00

Päätös

11.03.2021

Johtokunta valitsi vaihteenohjausjärjestelmän toimittajaksi HANNING and KAHL GmbH Co KG:n ja oikeutti HKL:n tekemään hankintasopimuksen valitun toimittajan kanssa.

Johtokunta oikeutti HKL:n tekemään hankintaan liittyviä tilauksia enintään 1.306.143,00 eurolla (alv 0 %).

Johtokunta oikeutti HKL:n toimitusjohtajan päättämään hankintaan liittyvien optioiden käyttöönotosta.

Käsittely

11.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutetun esityksen mukaisesti. Esittelijä muutti päätösehdotusta perustelumuistiossa esitetyn perusteella.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

11.03.2021

Asia/5

§ 47 HKL:n yhtiöittämisen tilannekatsaus

HEL 2019-005371 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:n hallintomuotoselvitys julkaistiin 30.8.2019. Hallintomuotoselvitystä valmistelleen työryhmän näkemyksen mukaan HKL ei liikelaitoksena pysty vastaamaan toimintaympäristön muospaineisiin ja työryhmä suositti tämän johdosta HKL:n hallintomuodon muuttamista liikelaitoksesta osakeyhtiöksi niin, että yhtiöittäminen tapahtuisi aikaisintaan 1.7.2020. HKL Oy nähtiin tuolloin myös lähtökohtana jatkokehittämiseksi kohti seudullisuutta mahdollistavaa ja tukevaa toimintamallia.

Loppuvuonna 2019 ja vuonna 2020 valmistelua jatkettiin edelleen seudullisin selvityksin yhdessä Vantaan ja Espoon kanssa. Selvityksissä oli löydettävissä seudullisia organisaatiomalleja, joilla kaupunkien intressit huomioon ottaen voitaisiin realisoida hyötyjä. Potentiaalia nähtiin erityisesti mahdollisuudessa keskittää niukka osaamisresurssi ja välttää tilanne, jossa luodaan kilpailevia organisaatioita tai riskiä osaoptimointiin.

Seudullisten selvitysten myötä Helsinki on jatkanut keskustelua Vantaan ja Espoon kanssa tavoitteena edetä konkreettiseen kaikille hyötyjä tuottavaan seudulliseen ratkaisuun. Valmistelu Helsingin ja Vantaan kesken on edennyt vaiheeseen, jossa kaupunkien yhteisenä tavoitteena on perustaa seudullinen kaupunkiraideliikenneyhtiö. Yhtiö toteutet-

11.03.2021

taisiin tavalla, joka mahdollistaa Espoon liittymisen mukaan mahdollisimman vaivattomasti siinä vaiheessa, kun yhteinen organisoituminen Espoossa nähdään tarkoituksenmukaisena. Perusteellisesti tehtävä valmistelu etenee tällä hetkellä niin, että yhtiön perustamista koskeva päätöksenteko poliittisissa päätöksentekoelimissä tapahtuisi huhtitoukokuussa. Helsingissä päätöksentekoon liittyviä käsittelyjä tulee olemaan ainakin HKL:n johtokunnassa, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa.

Valmistelun etenemistä selostetaan tarkemmin kokouksessa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.02.2021 § 25

HEL 2019-005371 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi tiedoksi saamansa informaation.

15.10.2020 Ehdotuksen mukaan

21.08.2020 Ehdotuksen mukaan

07.11.2019 Ehdotuksen mukaan

10.10.2019 Ehdotuksen mukaan

16.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091

11.03.2021

Asia/5

---

ville.lehmuskoski(a)hel.fi

11.03.2021

Asia/7

§ 48

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta merkitsi asiat tiedoksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Elinkeinojaosto (Elja)

Elja 15.2.2021, § 3 asia/3

Helsingin kaupungin yrityshaastattelututkimuksen tulokset ja johtopäätökset

HEL 2021-001090 T 14 00 00

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.03.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 42, 43, 44, 45, 47 ja 48 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 46 §.

Mikäli hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta hankintapäätöstä muutetaan, on asianosaisella oikeus valittaa päätöksestä markkinaoikeudelle.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5

11.03.2021

00520 HELSINKI

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 43314

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
3. vaatimusten perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

11.03.2021

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

11.03.2021

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Jukka Hämäläinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Perttu Hillman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 19.03.2021.